

รายงาน

สรุปผลการดำเนินงาน
คุณเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗-๒๕๖๗

จัดทำโดย

กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี

<https://stud.mcu.ac.th/>

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

คำนำ

โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยเป็นหนึ่งในพระราชดำริอันสำคัญของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙) ที่ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาพุทธธรรมชั้นสูงของพระภิกษุและสามเณร ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการธำรงรักษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้สืบต่อไป

โครงการนี้ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในโอกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมายุ ๗๖ พรรษา และได้พระราชทานทุนประเดิมเริ่มแรกเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เพื่อสนับสนุนพระภิกษุและสามเณรให้มีโอกาสศึกษาพุทธศาสนาชั้นสูงจากสถาบันชั้นนำ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และกองบาลีสนามหลวง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในฐานะ**"มหาวิทยาลัยแห่งปัญญาและคุณธรรม"** ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ๑๓๘ ปีแห่งความเป็นสถาบันการศึกษาสงฆ์ไทย ได้รับเกียรติเป็นหนึ่งในสถาบันที่ดำเนินโครงการนี้ภายใต้วิสัยทัศน์ **"มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม"** และปรัชญา **"จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม"**

รายงานฉบับนี้เป็นการสรุปผลการดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๒๐ ปี ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง ๒ ระยะ คือ ระยะแรก (๒๕๔๗-๒๕๕๕) และระยะที่สอง (๒๕๕๖-๒๕๖๗) โดยในระยะเวลาดังกล่าวโครงการทุนเล่าเรียนหลวงได้จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่พระภิกษุและสามเณรรวมทั้งสิ้น ๑,๔๒๖ ทุน ด้วยงบประมาณทั้งสิ้น ๓๒,๑๐๙,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี ปริญญาโท

และปริญญาเอก

การดำเนินโครงการนี้ไม่เพียงแต่สร้างพระสงฆ์นักปัญญาเพื่อสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นการตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นการสานต่อพระราชปณิธานในการพัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนาให้ก้าวหน้าและทันสมัย เพื่อให้พระสงฆ์ไทยสามารถนำความรู้และปัญญาไปใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

รายงานนี้จึงเป็นเครื่องแสดงถึงความมุ่งมั่นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในการสืบสานพระราชปณิธาน และเป็นหลักฐานแห่งความสำเร็จของโครงการที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาพระพุทธศาสนาและการสร้าง พระสงฆ์นักปัญญาเพื่อสังคมไทยอย่างยั่งยืน

สารบัญ

คำนำ	๗
ความเป็นมา	๑
มหาวิทยาลัยกับการดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย	๔
• คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย	๕
• จำนวนทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๕๕	๖
• จำนวนทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๖-๒๕๖๗	๘
• สรุปภาพรวมในการดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ทั้ง ๒ ระยะ (ระหว่างปี ๒๕๔๗-๒๕๖๗)	๑๐
การพัฒนานิสิตตามนโยบายมหาวิทยาลัยและโครงการทุนเล่าเรียนหลวง สำหรับพระสงฆ์ไทย	๑๑
ภาคผนวก	๑๓

ความเป็นมา

พระมหากษัตริย์ของไทยทุกพระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะ ทรงถือเป็นพระราชภาระที่สำคัญที่จะทรงทำนุบำรุงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา และทรงปฏิบัติสืบเนื่องเป็นพระราชกรณียกิจมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เช่น ทรงจัดให้มีการสังคายนาพระไตรปิฎกทรงให้ออกกฎหมายพระสงฆ์ ทรงให้ใช้วังเป็นสถานที่ศึกษาของพระภิกษุและสามเณร ทรงบอกธรรมด้วยพระองค์เองหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักปราชญ์ราชบัณฑิตมาบอกธรรม และเสด็จออกทรงผนวชเป็นพระภิกษุ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันได้ทรงอุปถัมภ์ทุกศาสนาที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของประชาชนที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารโดยเสมอหน้า ฉะนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงตราไว้ว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะและทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนา

จากพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชที่ว่า **“การสอบพระปริยัติธรรมภิกษุสามเณร นับเป็นราชการแผ่นดินอย่างหนึ่งด้วยอยู่ในพระราชกิจของพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นพุทธศาสนูปถัมภก เพราะฉะนั้นต่อมามีรับสั่งสังฆนายกทั้งปวงจึงประชุมสอบพระปริยัติธรรมพระภิกษุสามเณร และมีเจ้าพนักงานฝ่ายพระราชอาณาจักรช่วยปฏิบัติดูแลตามตำแหน่งจนสำเร็จราชการ”** แสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์ทรงเอาพระทัยใส่ในเรื่องการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรเป็นอย่างมาก

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระอนุสรณ์คำนึงถึงว่า โดยที่พระภิกษุสามเณรเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระวินัยโดยเคร่งครัดและธำรงรักษา ตลอดจนเผยแผ่พระธรรมคำสอนแก่ประชาชนทั่วไปอันเป็นการสร้างความสงบร่มเย็นให้เกิดขึ้นแก่สังคม ประเทศชาติ และแก่โลกถ้าหากพระภิกษุสงฆ์และสามเณร มีโอกาสได้รับการศึกษาพุทธธรรมในชั้นสูงสามารถค้นคว้าและทำความเข้าใจพระไตรปิฎกอย่างแตกฉานจะสามารถเข้าถึงแก่นแท้ของพุทธพจน์ได้ด้วยตนเอง และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องจนบรรลุธรรมแล้วนำไปสั่งสอนพุทธบริษัทต่อไปได้อย่างไม่ผิดเพี้ยน การบำรุงพระภิกษุ

สามเณรด้วยวิธีการนี้จึงเป็นทางสำคัญที่จะช่วยจรรโลงและเผยแผ่พระพุทธศาสนาสืบต่อไป

การศึกษาของไทยแต่ดั้งเดิมเริ่มขึ้นในวัด โดยพระภิกษุเป็นผู้สอนลูกหลานไทยแต่โบราณ จึงได้รับการศึกษาจากพระควบคู่ไปกับการอบรมศีลธรรมจรรยาซึ่งนอกจากจะทำให้เข้าใจหลักพุทธธรรมอย่างลุ่มลึกสร้างวิถีคิดและการปฏิบัติตนเยี่ยงพุทธศาสนิกชนที่ดีแล้ว ยังทำให้ชาวไทยเข้าใจถึงรากเหง้าทางภาษาและวัฒนธรรมไทยอันเป็นส่วนช่วยธำรงความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศตลอดมาอีกด้วย

ในมโหรีคณาภิธานทรงเจริญพระชนมายุ ๗๖ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยขึ้น เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และพระราชทานทุนประเดิมเริ่มแรกเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เพื่อสนับสนุนพระภิกษุและสามเณรให้มีโอกาสศึกษาพุทธศาสนาขั้นสูงจากสถาบันพุทธศาสนาในประเทศ อันได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และกองบาลีสนามหลวง เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นต้นไป นอกจากนี้ โครงการฯ ยังมีนโยบายที่จะพิจารณาการสนับสนุนในลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะมีส่วนช่วยให้ระบบการศึกษาของพระสงฆ์ไทยตลอดจนการเผยแผ่ พุทธธรรมเป็นปึกแผ่นยิ่งขึ้นไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของทุน

๑. เพื่อสนับสนุนให้พระภิกษุและสามเณร ได้ศึกษาพระธรรมวินัยอย่างลึกซึ้งแตกฉาน
๒. เพื่อสร้างความร่มเย็นในสังคมด้วยการที่มีหลักพุทธธรรมที่ถูกต้องเป็นแกน
๓. เพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนาให้เป็นหลักทางจิตใจและความคิดของประชาชน
๔. พัฒนาความรู้และคุณภาพของพระสงฆ์ให้เป็นหลักทางใจของประชาชนให้พระภิกษุและสามเณรมีความสำนึก และเป็นประโยชน์ในสังคมไทย

คุณสมบัติทั่วไปของผู้รับทุน

เป็นพระภิกษุ สามเณรที่มีสัญชาติไทย หรือพระภิกษุ สามเณร ต่างชาติที่ได้รับการบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ไทย มีศีลาจารวัตรตรงตามพระธรรมวินัย มีความประพฤติเรียบร้อย มีวิริยะ อุตสาหะ ในการศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จหลักสูตร และมีจิตอาสา โดยต้องผ่านการคัดเลือก ตามเกณฑ์ของโครงการ ฯ และของสถานศึกษา ทั้งนี้ จะพิจารณางดสิทธิผู้รับทุนการศึกษาหากถูกลงโทษทางวินัย ประพฤติเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือถูกลงโทษทางกฎหมาย

ประเภทของทุน

ทุนศึกษาบาลีชั้นสูง

เป็นทุนสำหรับผู้สอบผ่าน ป.ธ. ๕ ศึกษาเพื่อเข้าสอบ ป.ธ. ๖ โดยจะได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่องจนถึง ป.ธ.๙ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยกองบาลีสนามหลวง ดังนี้

- ป.ธ. ๖ ทุนละ ๘,๐๐๐ บาท/ปี
- ป.ธ. ๗ ทุนละ ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี
- ป.ธ. ๘ ทุนละ ๑๕,๐๐๐ บาท/ปี
- ป.ธ. ๙ ทุนละ ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี

ทุนระดับอุดมศึกษา

เป็นทุนสำหรับผู้กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา โดยจะได้รับทุนต่อเนื่องและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ดังนี้

- ปริญญาตรี ทุนละ ๙,๐๐๐ บาท/ปี เป็นเวลา ๔ ปี
- ปริญญาโท ทุนละ ๑๘,๐๐๐ บาท/ปี เป็นเวลา ๒ ปี
- ปริญญาเอก ทุนละ ๓๖,๐๐๐ บาท/ปี เป็นเวลา ๓ ปี

กุนหลักสูตรอบรมพระวิปัสสนาจารย์

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภิกษุและสามเณรเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มพูนประสบการณ์ในการปฏิบัติกัมมัฏฐานตามหลักสติปัฏฐานสูตร ความสามารถในการสอนกัมมัฏฐานและเผยแผ่วิปัสสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสืบทอดวิधिแห่งพระวิปัสสนาจารย์อย่างถูกต้อง และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาหลีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม

กุนหลักสูตรอบรมพระนักเทศน์

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างโอกาสในการเทศนาธรรมแก่ พระภิกษุและสามเณรทั่วประเทศ และสืบทอดวิधिแห่งการแสดงธรรมเทศนาอย่างถูกต้อง และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยวัดประยุรวงศาวาส วรวิหาร

กุนหลักสูตรอบรมพระธรรมจาริก

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างโอกาสในการเรียนรู้หลักการเผยแผ่หลักธรรมคำสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ราบสูงของประเทศไทย ให้แก่พระภิกษุและสามเณรทั่วประเทศ และสืบทอดวิधिแห่ง พระธรรมจาริกอย่างถูกต้อง ภายใต้การกำกับดูแลโดยวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหาร และวัดศรีโสดา พระอารามหลวง

การขอรับทุนการศึกษา

พระภิกษุและสามเณรที่ประสงค์จะสมัครรับทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยสามารถติดต่อได้ที่สถาบันการศึกษาของสงฆ์ ซึ่งเป็นไปตามข้อพิจารณาของแต่ละสถาบันสงฆ์ ดังนี้

- ทุนศึกษาบาลีชั้นสูง ติดต่อขอรับทุนการศึกษาได้ที่กองบาลีสนามหลวง
- ทุนระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในคณะหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาติดต่อขอรับทุนการศึกษาได้ที่ทุกวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
- ทุนหลักสูตรอบรมพระวิปัสสนาจารย์ ติดต่อขอรับทุนการศึกษาได้ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาหลีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม
- ทุนหลักสูตรอบรมพระนักเทศน์ ติดต่อขอรับทุนการศึกษาได้ที่วัดประยุรวงศาวาส วรวิหาร
- ทุนหลักสูตรอบรมพระธรรมจาริก ติดต่อขอรับทุนการศึกษาได้ที่วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหารและวัดศรีโสดา พระอารามหลวง

มจร กับการดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย

การพิจารณาคัดเลือกผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยในแต่ละปีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยได้มีออกประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่อง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้รับทุนเล่าเรียนหลวง สำหรับพระสงฆ์ไทยในแต่ละปีการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

๑. คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ทั่วไป

เป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นพระภิกษุ สามเณร ที่มีสัญชาติไทย หรือพระภิกษุ สามเณร ต่างชาติที่ได้รับการบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ไทย เป็นผู้มีความประพฤติดีตรงตามพระธรรมวินัย มีความประพฤติเรียบร้อย มีวิริยะ อุตสาหะ ในการศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จหลักสูตร และมีจิตอาสา โดยต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยและมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งนี้ จะพิจารณางดสิทธิผู้รับทุนการศึกษาหากถูกลงโทษทางวินัย ประพฤติเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือถูกลงโทษทางกฎหมาย

๒. คุณสมบัติและหลักเกณฑ์เฉพาะ

๒.๑ ผู้รับทุนการศึกษา ต้องเรียนในสาขาวิชา ดังนี้

- สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
- สาขาวิชาภาษาบาลี
- สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์
- สาขาวิชาบาลีสันสกฤต
- สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา
- สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว
- สาขาวิชาพระธรรมทูต

๒.๒ กำกับดูแลโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ยึดเกณฑ์มีผลการเรียนระดับดีเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และต้องลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามแผนการจัดการศึกษา รายละเอียดดังนี้

- ระดับปริญญาเอก ทุนละ ๓๖,๐๐๐ บาทต่อปี รวม ๓ ปี เป็นเงิน ๑๐๘,๐๐๐ บาท
- ระดับปริญญาโท ทุนละ ๑๘,๐๐๐ บาทต่อปี รวม ๒ ปี เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท
- ระดับปริญญาตรี ทุนละ ๙,๐๐๐ บาทต่อปี รวม ๔ ปี เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท

๓. หลักเกณฑ์ขั้นตอนและวิธีการคัดเลือก

๓.๑ ทุกส่วนงานจัดการศึกษาที่เสนอผู้รับทุนฯ มีคณะกรรมการกลั่นกรองนิสิตผู้มีความคุณสมบัติเหมาะสมในการรับทุนพระราชทาน โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ประจำส่วนงาน และดำเนินการกลั่นกรองผู้มีความสมบัติรับทุนฯ

๓.๒ ทุกส่วนงานจัดการศึกษาส่งรายชื่อ พร้อมหลักฐานข้อมูลตามแบบเสนอประวัตินิสิตผู้มีความคุณสมบัติเพื่อพิจารณาเสนอรับทุนการศึกษาพระราชทาน โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ส่งมาที่กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ คณะกรรมการกลั่นกรองนิสิตผู้มีความคุณสมบัติเหมาะสมในการรับทุนพระราชทานโครงการทุนเล่าเรียนสำหรับพระสงฆ์ไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีกองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี เป็นกรรมการและเลขานุการ ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกผู้รับทุนตามหลักเกณฑ์ โดยมีผู้แทนของโครงการทุนเล่าเรียนสำหรับพระสงฆ์ไทยเข้าร่วมด้วย

๓.๔ กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี รวบรวมรายชื่อและข้อมูลทั้งหมด นำส่งโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยเพื่อพิจารณากลั่นกรองประวัตินิสิตผู้มีความสมบัติรับทุนฯ

๓.๕ โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยแจ้งผลการพิจารณาผู้มีความสมบัติรับทุนฯ กลับมายังมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๖ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดทำประกาศรายชื่อผู้ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยในแต่ละปีการศึกษา และแจ้งส่วนจัดการศึกษาที่มีนิสิตได้รับทุนฯ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนที่มหาวิทยาลัยและโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยกำหนด

๔. เงื่อนไขการรับทุน

๔.๑ นิสิตผู้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับทุนการศึกษาต้องดำเนินการบันทึกข้อมูลผู้สมควรได้รับทุนผ่านเว็บไซต์ www.kstm.or.th เลือกเมนู “ทุนเล่าเรียนหลวง” เลือก “เข้าสู่ระบบ” นับตั้งแต่วันที่ประกาศผลได้รับทุนเรียบร้อยแล้ว

๔.๒ ผู้รับทุนต้องส่งบทความหรือคตินิพนธ์เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองผู้มีความสมบัติรับทุนกำหนด อย่างน้อย ๑ หน้ากระดาษ หรือวีดีโอ ๓๐ วินาทีขึ้นไป นับตั้งแต่วันที่ประกาศผลได้รับทุนเรียบร้อยแล้ว ผ่านเว็บไซต์ www.kstm.or.th เลือกเมนู “ทุนเล่าเรียนหลวง” เลือก “เข้าสู่ระบบ” เลือก “ส่งบทความหรือคตินิพนธ์”

๔.๓ ระหว่างการศึกษาผู้รับทุนต้องเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมพระนักเทศน์ อย่างน้อย ๑ ครั้ง และต้องส่งสำเนาใบรับรองวุฒิบัตรที่ได้ผ่านการอบรม นับตั้งแต่วันที่ประกาศผลได้รับทุนเรียบร้อยแล้ว ผ่านเว็บไซต์ www.kstm.or.th เลือกเมนู “ทุนเล่าเรียนหลวง” เลือก “เข้าสู่ระบบ” เลือก “ส่งใบรับรองผ่านการอบรม”

๔.๔ ผู้รับทุนต่อเนื่อง ต้องส่งผลการเรียนทุกปีการศึกษา ผ่านเว็บไซต์ www.kstm.or.th เลือกเมนู “ทุนเล่าเรียนหลวง” เลือก “เข้าสู่ระบบ” เลือก “ส่งผลการเรียน”

๔.๕ โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยจะโอนเงินผ่านบัญชีผู้รับทุนโดยตรง

๔.๖ ผู้รับทุนต้องเข้าร่วมพิธีพระราชทานทุนปีละ ๑ ครั้ง และโครงการฯ จะถวายของที่ระลึกพระราชทานเมื่อสำเร็จการศึกษา

๔.๗ ให้ทุกส่วนจัดการศึกษา รวบรวมบัญชีธนาคารระบุชื่อนิสิตผู้รับทุน สำเนาหน้าบัญชีธนาคาร(บุคคลแบงก์) ผลการเรียน (GPA) และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ส่งกองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี เพื่อรวบรวมและเสนอโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย

๕. การฟื้นฟูสภาพการรับทุนเล่าเรียนหลวง

๕.๑ ฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๕๘ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือข้อ ๑๔ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๕.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๕.๓ ย้ายไปเรียนในสาขาวิชาที่โครงการฯ ไม่ได้กำหนด

๕.๔ ถูกลงโทษทางวินัย ประพฤติเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือถูกลงโทษทางกฎหมาย

๕.๕ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

๖. ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

นายชัชวาลย์ เทียงเป นักจัดการงานทั่วไป กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี อาคารเรียนรวม ห้อง A300 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น หรือยูทูบ โทร. ๐๘๓-๑๔๔๘๘๒๙, Line ID: chut_mcu, E-mail: chutchavan.tia@mcu.ac.th

จำนวนทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๕๕

สรุปผลการดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ได้ดำเนินการจัดสรรทุนการศึกษาแก่พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๕๕รวมระยะเวลา ๙ ปี โดยมีการจัดสรรทุนการศึกษาใน ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี จำนวนทุนรวมทั้งสิ้น ๖๔๔ ทุน แบ่งเป็น

- ระดับปริญญาตรี จำนวน ๕๒๒ ทุน (ร้อยละ ๘๕.๗๑)
- ระดับปริญญาโท จำนวน ๕๕ ทุน (ร้อยละ ๘.๕๔)
- ระดับปริญญาเอก จำนวน ๓๗ ทุน (ร้อยละ ๕.๗๕)

โดยงบประมาณรวมงบประมาณทั้งสิ้น ๒๐,๔๓๖,๐๐๐ บาท (ยี่สิบล้านสี่แสนสามหมื่นหกพันบาทถ้วน) โดยแต่ละระดับได้รับทุนระดับปริญญาเอก ทุนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อเนื่อง ๓ ปี ระดับปริญญาโท ทุนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเนื่อง ๒ ปี และระดับปริญญาตรี ทุนละ ๗,๐๐๐ บาท ต่อเนื่อง ๔ ปี มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงปีการศึกษา จำนวนทุนและระดับการศึกษา และงบประมาณของโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๕๕

ปีการศึกษา	จำนวนทุนและรับการศึกษา			รวม	รวมงบประมาณ
	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก		
๒๕๔๗	๖๙	๖	๑	๗๖	๒,๒๐๒,๐๐๐
๒๕๔๘	๖๙	๘	๒	๗๙	๒,๓๕๒,๐๐๐
๒๕๔๙	๖๖	๘	๒๔	๙๘	๔,๒๔๘,๐๐๐
๒๕๕๐	๖๘	๐	๒	๗๐	๒,๐๘๔,๐๐๐
๒๕๕๑	๖๘	๖	๒	๗๖	๒,๒๖๔,๐๐๐
๒๕๕๒	๖๗	๗	๒	๗๖	๒,๒๖๖,๐๐๐
๒๕๕๓	๔๙	๔	๑	๕๔	๑,๕๘๒,๐๐๐
๒๕๕๔	๕๒	๙	๒	๖๓	๑,๙๐๖,๐๐๐
๒๕๕๕	๔๔	๗	๑	๕๒	๑,๕๓๒,๐๐๐
	๕๕๒	๕๕	๓๗	๖๔๔	๒๐,๔๓๖,๐๐๐
	(ยี่สิบล้านสี่แสนสามหมื่นสองพันบาทถ้วน)				

จากตารางข้างต้น พบว่า โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ได้ดำเนินการจัดสรรทุนการศึกษารวมทั้งสิ้น ๖๔๔ ทุน แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี ๕๕๒ ทุน (ร้อยละ ๘๕.๗๑) ระดับปริญญาโท ๕๕ ทุน (ร้อยละ ๘.๕๔) และระดับปริญญาเอก ๓๗ ทุน (ร้อยละ ๕.๗๕) รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๒๐,๔๓๖,๐๐๐ บาท (ยี่สิบล้านบาทสี่แสนสามหมื่นหกพันบาทถ้วน)

แนวโน้มการจัดสรรทุนแต่ละปีมีการเปลี่ยนแปลง โดยเริ่มต้นในปี ๒๕๔๗ มีการจัดสรร ๗๖ ทุน และมีจำนวนสูงสุดในปี ๒๕๔๙ ที่ ๙๘ ทุน หลังจากนั้นแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ จนในปี ๒๕๕๕ เหลือ ๕๒ ทุน โดยเฉลี่ยมีการจัดสรรทุนประมาณ ๗๒ ทุนต่อปี และมีงบประมาณเฉลี่ยประมาณ ๒,๒๗๐,๖๖๗ บาทต่อปีการศึกษา

ทั้งนี้ การจัดสรรทุนส่วนใหญ่เน้นที่ระดับปริญญาตรีเป็นหลัก คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๘๕ ของจำนวนทุนทั้งหมด ในขณะที่ทุนระดับบัณฑิตศึกษา (โทและเอก) รวมกันมีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๑๔.๒๙ ของจำนวนทุนทั้งหมด

จำนวนทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๖ -๒๕๖๗

โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ระหว่างปี ได้ดำเนินการจัดสรรทุนการศึกษาแก่พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ ๒ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๖-๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๑๑ ปี ต่อเนื่องกัน โดยมีการเว้นในปีการศึกษา ๒๕๖๐ อยู่ในระหว่างไว้ทุกข์ถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ระยะนี้ได้มีการปรับเพิ่มจำนวนเงินทุนในแต่ละระดับ ระดับปริญญาเอก เพิ่มเป็นทุนละ ๓๖,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๓ ปี) ระดับปริญญาโท เพิ่มเป็นทุนละ ๑๘,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๒ ปี) ระดับปริญญาตรี เพิ่มเป็นทุนละ ๙,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๔ ปี)

สถิติการจัดสรรทุนรวม ๑๑ ปี จำนวนทุนทั้งสิ้น ๗๘๒ ทุน แบ่งเป็น:ระดับปริญญาตรี ๔๗๓ ทุน (ร้อยละ ๖๐.๕๙) ระดับปริญญาโท ๒๐๖ ทุน (ร้อยละ ๒๖.๓๔) ระดับปริญญาเอก ๑๐๓ ทุน (ร้อยละ ๑๓.๑๗) งบประมาณรวมงบประมาณทั้งสิ้น ๓๕,๕๖๘,๐๐๐ บาท (สามสิบล้านห้าแสนหกหมื่นแปดพันบาทถ้วน) มีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงปีการศึกษา จำนวนทุนและระดับการศึกษา และงบประมาณของ
โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๖-๒๕๖๗

ปีการศึกษา	จำนวนทุนและรับการศึกษา			รวม	รวมงบประมาณ
	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก		
๒๕๕๖	๕๒	๙	๒	๖๓	๗๐๒,๐๐๐
๒๕๕๗	๔๔	๖	๒	๕๒	๕๗๖,๐๐๐
๒๕๕๘	๔๔	๑๒	๒	๕๘	๖๘๔,๐๐๐
๒๕๕๙	๕๔	๖	๒	๖๒	๖๖๖,๐๐๐
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	38	๑๓	๕	๕๖	๗๕๖,๐๐๐
๒๕๖๒	๑๙	๙	๖	๓๔	๕๔๙,๐๐๐
๒๕๖๓	๒๑	๑๔	๖	๔๑	๖๕๗,๐๐๐
๒๕๖๔	๓๐	๒๒	๑๑	๖๓	๑,๐๖๒,๐๐๐
๒๕๖๕	๓๐	๒๓	๑๖	๖๙	๑,๒๖๐,๐๐๐
๒๕๖๖	๔๕	๓๓	๒๓	๑๐๑	๑๘๒๗,๐๐๐
๒๕๖๗	๙๖	๕๙	๒๘	๑๘๓	๒,๙๓๔,๐๐๐
	๔๗๓	๒๐๖	๑๐๓	๗๘๒	๑๑๐๖๗๓,๐๐๐
		(สิบเอ็ดล้านหกแสนเจ็ดหมื่นสามพันบาทถ้วน)			

การดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ภาพรวมทั้ง ๒ ระยะ (ระหว่างปี ๒๕๔๗-๒๕๖๗)

การดำเนินงานโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๖๗(รวม ๒๐ ปี) พบว่า มีการจัดสรรทุนรวมทั้งสิ้น ๑,๔๒๖ ทุน แบ่งเป็น

- ระดับปริญญาตรี ๑,๐๒๕ ทุน (ร้อยละ ๗๑.๘๘)
- ระดับปริญญาโท ๒๖๑ ทุน (ร้อยละ ๑๘.๓๐)
- ระดับปริญญาเอก ๑๔๐ ทุน (ร้อยละ ๙.๘๒)

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๓๒,๑๐๙,๐๐๐ บาท (สามสิบสองล้านหนึ่งแสนเก้าพันบาทถ้วน)

การปรับเพิ่มมูลค่าทุนตั้งแต่ปี ๒๕๕๖

ระยะนี้ได้มีการปรับเพิ่มจำนวนเงินทุนในแต่ละระดับ ดังนี้

- ระดับปริญญาเอก เพิ่มเป็นทุนละ ๓๖,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๓ ปี)
- ระดับปริญญาโท เพิ่มเป็นทุนละ ๑๘,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๒ ปี)
- ระดับปริญญาตรี เพิ่มเป็นทุนละ ๙,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๔ ปี)

การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนระดับการศึกษา

ระยะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนระดับการศึกษา

- ช่วงแรก (๒๕๔๗-๒๕๕๕) เน้นระดับปริญญาตรี (ร้อยละ ๘๕.๗๑)
- ช่วงหลัง (๒๕๕๖-๒๕๖๗) เพิ่มสัดส่วนระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะ ๕ ปีหลัง
- ระดับปริญญาตรี เพิ่มเป็นทุนละ ๙,๐๐๐ บาท (ต่อเนื่อง ๔ ปี)

แนวโน้มการจัดสรรทุน

- เริ่มต้นด้วย จำนวนทุนเฉลี่ย ๗๒ ทุนต่อปี
- ช่วงกลาง ลดลงเหลือเฉลี่ย ๕๓ ทุนต่อปี
- ช่วงปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ย ๑๔๒ ทุนต่อปี

ข้อสังเกตสำคัญ

- การปรับเปลี่ยนจากการเน้นปริมาณ (จำนวนทุน) เป็นการเน้นคุณภาพ (ระดับการศึกษาสูงขึ้น)
- การเพิ่มมูลค่าทุนสะท้อนการปรับตัวตามสภาพเศรษฐกิจและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น
- แนวโน้มการฟื้นตัวและการขยายตัวของโครงการในช่วง ๒ ปีล่าสุด
- การให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพพระระดับสูงของคณะสงฆ์

การพัฒนาบัณฑิตตามนโยบายมหาวิทยาลัยและ โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในฐานะ "มหาวิทยาลัยแห่งปัญญาและคุณธรรม" ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ๑๓๘ ปี ดำเนินการพัฒนาบัณฑิตตามนโยบาย "จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม" โดยเฉพาะการสร้าง "พระสงฆ์นักปัญญาเพื่อสังคม" ผ่านโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย ซึ่งเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงพระราชดำริให้ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

นโยบายการพัฒนาบัณฑิตมุ่งเน้น ๔ พันธกิจหลัก คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยยึดหลักปรัชญา "ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก" และปณิธาน "เป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์"

การพัฒนาครอบคลุม ๓ ระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรี (๔ ปี) ปริญญาโท (๒ ปี) และปริญญาเอก (๓ ปี) ใน ๗ สาขาวิชาหลัก ได้แก่ พระพุทธศาสนา ภาษาบาลี ปาลีพุทธศาสตร์ ปาลีสันสกฤต พระไตรปิฎกศึกษา การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยา และพระธรรมวินัย โดยมีทุนการศึกษาปริญญาตรี ๙,๐๐๐ บาท/ปี ปริญญาโท ๑๘,๐๐๐ บาท/ปี และปริญญาเอก ๓๖,๐๐๐ บาท/ปี ตามประกาศมหาวิทยาลัยประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

นอกจากหลักสูตรปกติแล้ว มหาวิทยาลัยยังจัด หลักสูตรพิเศษ เพิ่มเติม ๓ ประเภท ได้แก่ หลักสูตรอบรมพระวิปัสสนาจารย์ (ภายใต้การกำกับของวิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม) หลักสูตรอบรมพระนักเทศน์ (ภายใต้การกำกับของวัดประยุรวงศาวาส) และหลักสูตรอบรมพระธรรมจาริก (ภายใต้การกำกับของวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม และวัดศรีโสดา) เพื่อเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติและการเผยแผ่ธรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมร่วมสมัย

กระบวนการพัฒนาเน้นการบูรณาการระหว่างการศึกษาระดับวิชาการกับการปฏิบัติจริง โดยกำหนดให้บัณฑิตมีคุณสมบัติ คือ เป็นพระภิกษุหรือสามเณรสัญชาติไทย มีศิลาจารวัดตรงดงาม มีความประพฤติเรียบร้อย มีวิริยะอุตสาหะ มีจิตอาสา และต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของโครงการและสถานศึกษา โดยจะพิจารณาางดสิทธิหากมีการประพฤติผิดวินัยหรือถูกลงโทษทางกฎหมาย

การพัฒนาบัณฑิตตามนโยบายมหาวิทยาลัยและ โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย

ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีนิสิตรุ่น ๖๙ ดำเนิน โครงการปฏิบัติศาสนกิจ ๑,๑๖๖ โครงการ ภายใต้แนวคิด "สร้างสุขภาวะสร้างสังคม ด้วยปัญญาพุทธ" เพื่อสร้างประสบการณ์การใช้สังคมอย่างเป็นรูปธรรม ครอบคลุมกิจกรรมในวัด ชุมชน และสังคม โดยมีจำนวนนิสิตทั้งหมด ๒๐,๓๔๖ รูป/คน และนิสิตชาวต่างประเทศ ๑,๗๗๖ รูป/คน จาก ๒๘ ประเทศ

ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา ๒๕๖๖ พบว่า มีนิสิตสำเร็จการศึกษา ๔,๐๐๑ รูป/คน แบ่งเป็นปริญญาตรี ๒,๙๓๑ รูป/คน ปริญญาโท ๗๗๒ รูป/คน และปริญญาเอก ๒๙๘ รูป/คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพ ๑,๓๖๘ รูป/คน ประกอบด้วยผู้มีคุณวุฒิปริญญาโท ๔๕๑ รูป/คน ปริญญาเอก ๙๑๗ รูป/คน และมีตำแหน่งทางวิชาการ ๔๙๙ รูป/คน

การประเมินผลการพัฒนาและการติดตามคุณภาพใช้เกณฑ์ที่ชัดเจน คือ ผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ (GPA) ความประพฤติเรียบร้อยตามพระธรรมวินัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และการปฏิบัติศาสนกิจอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีการติดตามหลังสำเร็จการศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบต่อชุมชนและสังคม

การประเมินผลการพัฒนา พบว่านิสิตผู้รับทุนมีคุณสมบัติตามเป้าหมาย คือ มีความรู้ลึกซึ้งในพระพุทธศาสนา สามารถบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ มีทักษะการสื่อสารและเผยแผ่ธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ มีศิลาจารวัตรตรงดงาม และมีจิตสำนึกในการรับใช้สังคมและประเทศชาติ สามารถเป็นหลักทางจิตใจของประชาชนและสร้างความสงบร่มเย็นในสังคม

ความสำเร็จของโครงการในระยะ ๒๐ ปี (๒๕๔๗-๒๕๖๗) สะท้อนให้เห็นถึงการสานต่อพระราชปณิธานในการสร้างพระสงฆ์นักปัญญาที่เป็นหลักทางจิตใจของประชาชน สร้างความสงบร่มเย็นในสังคม และเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไป โดยได้จัดสรรทุนการศึกษารวม ๑,๔๒๖ ทุน ด้วยงบประมาณ ๓๒,๑๐๙,๐๐๐ บาท สอดคล้องกับสภาวะจิตของมหาวิทยาลัย "ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก" อย่างแท้จริง

ภาคผนวก

โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย
(2547-2567)

พระมหากรุณาธิคุณ ๒๐ ปี
แห่งการพัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นำเสนอโดย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

Date: July 1, 2025

- **พระมหากรุณาธิคุณ ๒๐ ปี**
แห่งการพัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนา
- **โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย**
(พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๗)
- **มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

• **สุภาชิต มจร**
"ปัญญา โลกสุมิ ปชุโชโต"
ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

ความเป็นมาของโครงการ

• **พระราชดำริ**
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

• **วันที่ก่อตั้ง**
๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
(ในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๗๖ พรรษา)

• **พระราชทานทุนประเดิม**
๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

• **วัตถุประสงค์**
พัฒนาการศึกษาพุทธธรรมขั้นสูง
เพื่อธำรงรักษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา

ภาพรวมโครงการ ๒๐ ปี โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย มจร

ภาพรวมโครงการ ๒๐ ปี
(๒๕๕๗-๒๕๖๗)๑,๔๒๖
จำนวนทุนรวม๓๒,๑๐๙,๐๐๐
ล้านบาทงบประมาณรวม๗๑
เฉลี่ยทุนต่อปี๒๐
ปีดำเนินการต่อเนื่อง

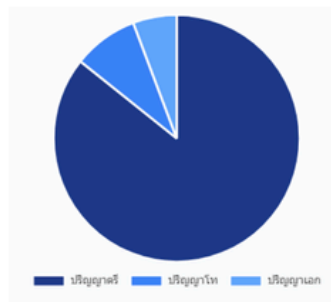
ผลการดำเนินงาน ระยะที่ ๑ (๒๕๕๗-๒๕๕๕)

ผลการดำเนินงาน ระยะที่ ๑
(๒๕๕๗-๒๕๖๗)

- จำนวนทุนรวม ๖๔๔ ทุน
- งบประมาณรวม ๒๐,๔๓๖,๐๐๐ บาท

- ปริญญาตรี ๕๕๒ ทุน (๘๕.๗๑%)
- ปริญญาโท ๕๕ ทุน (๘.๕๔%)
- ปริญญาเอก ๓๗ ทุน (๕.๗๕%)

ปีที่มีการจัดสรรสูงสุด ๒๕๔๙ (๙๘ ทุน)

ระยะที่ ๒: การขยายและพัฒนา ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๖๗ (๑๑ ปี)

- เพิ่มสัดส่วนระดับบัณฑิตศึกษา
- จากปริญญาตรี 85.7% เป็น 60.5%

- ปรับเพิ่มมูลค่าทุน
- เพิ่มขึ้น 20-28.6% ทุกระดับ

- ขยายการจัดสรรอย่างต่อเนื่อง
- จาก 72 ทุน/ปี เป็น 142 ทุน/ปี

เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ
พัฒนาการศึกษาระดับสูง

ระยะที่ ๒: การขยายและพัฒนา ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๖๗ (๑๑ ปี)

ผลการดำเนินงาน ระยะที่ ๒

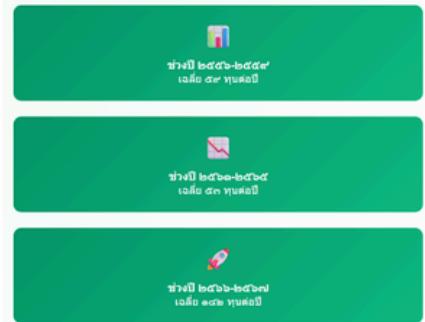

- จำนวนทุนรวม ๗๘๒ ทุน
- งบประมาณรวม ๑๑,๖๗๓,๐๐๐ บาท

- ปริญญาตรี ๔๗๓ ทุน (๖๐.๔๙%)
- ปริญญาโท ๒๐๖ ทุน (๒๖.๓๔%)
- ปริญญาเอก ๑๐๓ ทุน (๑๓.๑๗%)

ปีที่มีการจัดสรรสูงสุด ๒๕๖๗ (๑๘๓ ทุน)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหากษัตริย์คุณ ๒๐ ปี

แห่งการพัฒนาศึกษาพระพุทธศาสนา

โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย
(พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๗)

"ปญญา โลกสฺมิ ปชโชโต"
ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

"๑๓๘ ปีแห่งการศึกษาเพื่อสังคม และพระมหากษัตริย์คุณ ๒๐ ปี"

ประวัติความเป็นมา "มหาวิทยาลัยแห่งปัญญาและคุณธรรม"

พ.ศ. ๒๔๓๐

รัชกาลที่ ๕ ทรงก่อตั้ง ฝ่ายพระปริยัติธรรมจากวัดพระแก้วมาตั้งที่วัดมหาธาตุ เรียกว่า "มหาธาตุวิทยาลัย"

พ.ศ. ๒๔๓๒ และ ๒๔๓๓

เปิดการศึกษาอย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๔๓๓ เปลี่ยนชื่อเป็น "มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย"

พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐

พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับการตราพระราชบัญญัติให้เป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และ พ.ศ. ๒๕๕๐ ย้ายที่ทำการมายัง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

"มหาวิทยาลัยแห่งปัญญาและคุณธรรม"

๑๓๘ ปี

แห่งความเป็นสถาบันการศึกษาสงฆ์ไทย

ปัจจุบันมี:

- 🏠 ส่วนกลาง ๗ แห่ง
- 📍 วิทยาเขต ๑๒ แห่ง
- 🏢 วิทยาลัยสงฆ์ ๒๗ แห่ง
- 🌐 สถาบันสมทบต่างประเทศ ๖ แห่ง

🎯 วิสัยทัศน์

"มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม"

🌸 ปรัชญา

"จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจ และสังคม"

🎓 ปณิธาน

"เป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์"

ผลการดำเนินงานตามพันธกิจ

ปีการศึกษา ๒๕๖๖

สาขาวิชา
๓๑๓ สาขาวิชา

อาจารย์
๑,๓๖๘ รูป/คน

นิสิตทั้งหมด (รูป/คน)
๒๐,๓๔๖ รูป/คน และเป็นนิสิต
ชาวต่างประเทศ จาก ๒๙
ประเทศ ๑,๗๗๖

ข้อมูลงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยของ มจร ปีงบประมาณ 2567
งบประมาณรวม 21,407,196 บาท โครงการวิจัยทั้งหมด 235 โครงการ

จำแนกตามประเภททุน

- Fundamental Fund (FF): 111 โครงการ 15,322,400 บาท (71.6%)
- ทุนส่วนงาน: 108 โครงการ 5,284,796 บาท (24.7%)
- ทุน มจร: 16 โครงการ 800,000 บาท (3.7%)

ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

- ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มหาวิทยาลัยอุนุมัติงบประมาณด้านบริการวิชาการทั้งสิ้น ๘๘,๑๕๕,๙๐๐ บาท เพื่อดำเนินงานโครงการด้านการบริการวิชาการ ๔๘ โครงการ และปีงบประมาณ ๒๕๖๗ อุนุมัติงบประมาณด้านบริการวิชาการทั้งสิ้น ๗๖,๒๐๐,๗๘๐ บาท เพื่อดำเนินงานโครงการด้านการบริการวิชาการ ๑๗๘ โครงการ
- ทั้งนี้ โครงการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยที่สร้างความเข้มแข็งก่อประโยชน์เกิดคุณค่าต่อชุมชนและสังคมอย่างโดดเด่น ได้แก่ โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โครงการอบรมวิปัสสนากรรมฐานแก่ประชาชนทั่วไป โครงการบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา โครงการอบรมธรรมะแก่ผู้สูงวัยในชุมชนท้องถิ่น และโครงการส่งเสริมหมู่บ้านรักษาศิล ๕ กับชุมชนเพื่อนำไปสู่ชุมชนต้นแบบ

ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

- มหาวิทยาลัยดำเนินการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่นๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖** มหาวิทยาลัยอนุมัติงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม **ทั้งสิ้น ๕๓,๐๓๘,๒๑๐ บาท เพื่อสนับสนุนโครงการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งสิ้น ๔๘ โครงการ** และ**ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗** อนุมัติงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม **ทั้งสิ้น ๕๘,๑๙๗,๔๕๐ บาท เพื่อสนับสนุนโครงการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งสิ้น ๑๒๖ โครงการ**

โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย

พระมหากษัตริย์คุณ ๒๐ ปีแห่งการ
พัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนา

๑,๔๒๖

ทุนรวม ๒๐ ปี

๓๒.๑

ล้านบาท งบประมาณรวม

๒๑

ปี สำเนียงการก่อสร้าง

สถิติโครงการปฏิบัติศาสนกิจ

จำนวนนิสิต รุ่น 69 (ปีการศึกษา 2566)

จำนวนโครงการฯ

1,166 โครงการ

ด้านการพัฒนาโครงการ	จำนวนโครงการ	ร้อยละ	ลักษณะงาน
การเผยแพร่	427	36.62%	สอนพระปริยัติธรรม, เทศนาธรรม, ส่งเสริมหนักพุทธธรรม
การสาธารณสงเคราะห์	364	31.22%	ช่วยเหลือผู้ยากไร้, ดูแลผู้ป่วย, ส่งเคราะห์สังคม
การศาสนศึกษา	138	11.84%	สอนศีลธรรมในโรงเรียน, พัฒนาการศึกษา
การสาธารณูปการ	137	11.75%	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
การศึกษาระดับปริญญา	68	5.83%	ส่งเสริมการเรียนรู้อื่นๆ, พัฒนาระบบอาชีพ
การปกครอง	32	2.74%	บริหารจัดการ, ธรรมาภิบาล

โครงการกุณเล่าเรียนหลวง
สำหรับพระสงฆ์ไทย
พระมหากษัตริยาธิคุณ ๒๐ ปี
แห่งการพัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนา

ประชุมเชิงปฏิบัติการ
กุณเล่าเรียนหลวงกับจิตอาสาตามแนว
ปฏิปทาที่ ๑
ณ วัด B อำเภอ... จังหวัด...

โครงการ
กุณเล่าเรียนหลวง
สำหรับพระสงฆ์ไทย

โครงการ
กุณเล่าเรียนหลวง
สำหรับพระสงฆ์ไทย

ประชุมเชิงปฏิบัติการ
นิสิตทุนเล่าเรียนหลวงกับกิจกรรมจิตอาสา
วันที่... มีนาคม พ.ศ.
ณ ห้องประชุม... มหาวิทยาลัย...

ความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

- พระนิสิตผู้ได้รับพระราชทานทุนการศึกษา มีจิตใจเต็มเปี่ยมด้วยกตัญญูกตเวทิตาต่อพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และมีความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ที่จะสนองพระราชดำริ ด้วยการอุทิศตนเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและการสร้างประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ
- การศึกษาเล่าเรียนจึงมิใช่เพียงการสะสมวิชาความรู้เท่านั้น แต่เป็นกระบวนการพัฒนาตนเองให้เป็น **"พระสงฆ์นักปัญญาเพื่อสังคม"** ที่สามารถนำธรรมวิชาและสัมมาทิฐิไปเป็นแสงสว่างส่องทางให้แก่ผู้คนในสังคม
- ด้วยความเลื่อมใสในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระนิสิตจึงมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติศาสนกิจอย่างเหมาะสมแก่สมณเพศ โดยการประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัย การเป็นที่พึ่งที่ระลึกของพุทธบริษัทและประชาชน และการเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์สังคมที่มีคุณธรรมและปัญญา เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาและแผ่นดินไทยสืบไป

"ปญญา โลกสุมิ ปชุไซโต"
"ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก"

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันไพศาล
 การศึกษาพระพุทธศาสนาของไทย
 จึงได้รับการยกระดับและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 เพื่อสร้างพระสงฆ์นักปัญญาเพื่อสังคม
 ที่จะเป็นแสงสว่างนำทางสังคมไทยและโลกสืบไป

